

คู่มือ

บทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

คำนำ

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้เมื่อ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ คือ ให้ประชาชน ชุมชนที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุง รักษาฟื้นฟู การจัดการ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่าง สมดุลและยั่งยืน เพื่อประโยชน์แก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและนันทนาการซึ่งสอดคล้องกับความเป็นปัจจุบัน และข้อตกลงระหว่างประเทศตามพันธกรณีที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก ตลอดจนแก้ไขปัญหาคนที่อาศัยอยู่ใน พื้นที่ป่าอนุรักษ์โดยไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ที่ต้องการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติหรือเป็นพื้นที่เปราะบางของ ระบบนิเวศ และการเพิ่มบทบาทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติที่สูงขึ้น

ส่วนอุทยานแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “คู่มือบทลงโทษแห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทลงโทษ ให้เข้าใจง่ายและใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ส่วนอุทยานแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) ได้ศึกษารายละเอียดของคู่มือดังกล่าวนี้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในบทกำหนด โทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเจ้าหน้าที่สามารถใช้คู่มือนี้ เพื่อประโยชน์ในการ ปฏิบัติงานในพื้นที่อนุรักษ์ต่อไป

ส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)
กรกฎาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สรุปประเด็นสำคัญพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑
หมวด ๑ อุทยานแห่งชาติ ส่วนที่ ๓ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ	๔
หมวด ๒ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ	๘
หมวด ๔ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	๑๒
หมวด ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่	๑๓
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ	๑๕
บทเฉพาะกาล	๒๔
ภาคผนวก	๒๗
- อัตราค่าธรรมเนียมแนบท้ายพระราชบัญญัติ	๒๘
- ตารางสรุปบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๙
- พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยาน พ.ศ.๒๕๐๔	๓๖

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๑ อุทยานแห่งชาติ

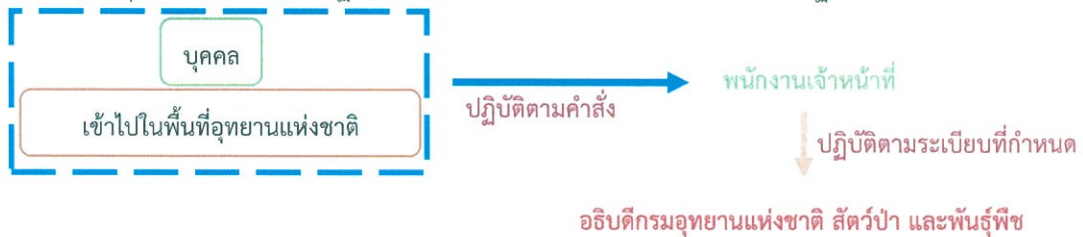
ส่วนที่ ๓ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ ข้อห้ามในเขตอุทยานแห่งชาติ

- (๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม
- (๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๓) ล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไป หรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ
- (๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมทัน เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ
- (๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำหรือทางบก
- (๖) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์
- (๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป
- (๘) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง
- (๙) ทั้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้
- (๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

มาตรา ๒๐

บุคคลที่เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๑ อุทยานแห่งชาติ

ส่วนที่ ๓ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๒๑

วรรค ๑ บุคคลที่นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่
วรรค ๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

หมายเหตุ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การอนุญาตให้นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นและพิจารณาร่างระเบียบ
(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

มาตรา ๒๒

วรรค ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้บุคคลกระทำตามมาตรา ๑๙ (๒) (๕) (๖) หรือ (๗) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติ โดยอยู่ใน การควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้ เฉพาะเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่าย ทำภาพยนตร์ วิดีทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การ บำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยาน แห่งชาติ

วรรค ๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตาม วรรค ๑ อายุใบอนุญาต การต่อใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้ เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๑๙ (๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็น อันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่ง ไม้ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือ ทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือ กระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลาย ทางชีวภาพ และ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

๑๙ (๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีด ขวางทางน้ำหรือทางบก

๑๙ (๖) เข้าไปดำเนินกิจการ ใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์

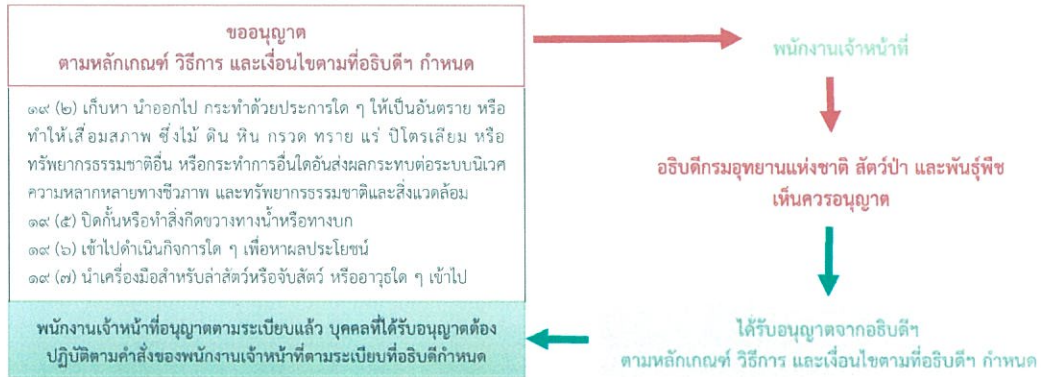
๑๙ (๗) นำเครื่องมือสำหรับล่า สัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๑ อุทยานแห่งชาติ

ส่วนที่ ๓ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๒๒ (ต่อ)

หมายเหตุ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การอนุญาตให้กระทำการภายในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นและพิจารณาร่างระเบียบ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

มาตรา ๒๓

วรรค ๑ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนศึกษา หรือการพักผ่อนเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวกปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชน **พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๓๙**

วรรค ๒ การกระทำตามวรรค ๑ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเป็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

หมายเหตุ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นและพิจารณาร่างระเบียบ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

มาตรา ๒๔

วรรค ๑ อุทยานแห่งชาติต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดูแลรักษาความปลอดภัย ให้คำแนะนำ หรือการจัดระบบการเตือนภัยแก่ประชาชน

วรรค ๒ การดำเนินการตาม วรรค ๑ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติอาจร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นใด หรือบุคคลใด ช่วยดำเนินการตามความจำเป็นก็ได้ และให้ถือว่าเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นใด หรือบุคคลใด
ที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติร้องขอ

= เป็นการกระทำของ
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๑ อุทยานแห่งชาติ

ส่วนที่ ๓ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๒๕

วรรค ๑ กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีเหตุฉุกเฉิน ภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ ที่จะต้องกระทำหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อ

- ๑) เพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน
- ๒) เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๓) เพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙ ได้ และอาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือให้ถือว่าการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ และรายงานให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทราบ

วรรค ๒ การกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือ บุคคลอื่น ตามวรรค ๑ ให้ถือเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๒ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

มาตรา ๒๗ ข้อห้ามในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

วรรค ๑ ภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๑ วรรค ๑

มาตรา ๑๙

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม

(๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไป หรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ

(๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมทัน เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำหรือทางบก

(๖) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์

(๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป

(๘) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง

(๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้

(๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

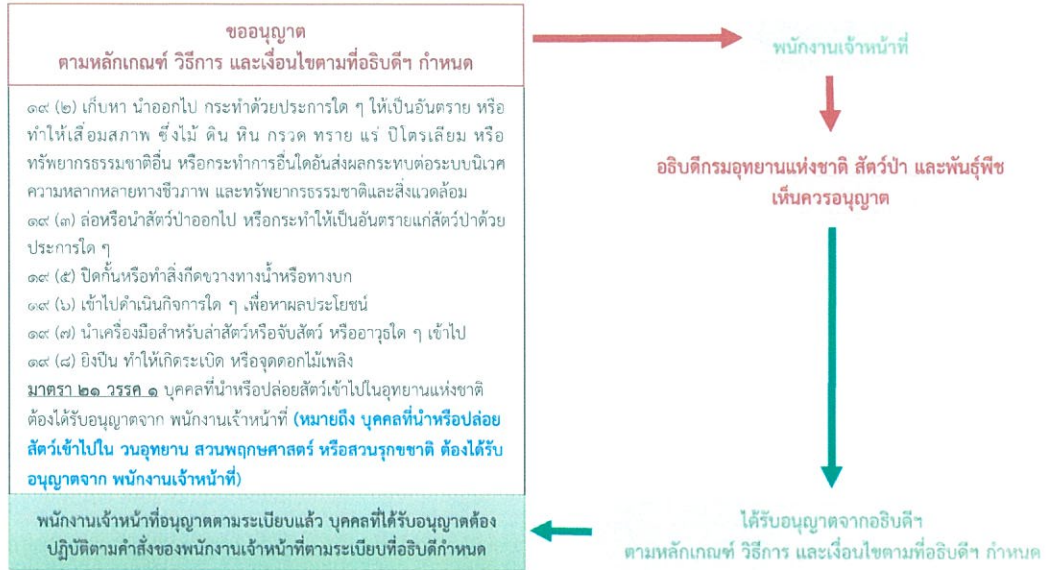
มาตรา ๒๑ วรรค ๑ บุคคลที่นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมายถึง บุคคลที่นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปใน วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ต้องได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่)

วรรค ๒ กรณีกระทำตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ มาตรา ๒๑ วรรค ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้กระทำก็ได้ โดยต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

วรรค ๓ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาต และการควบคุมดูแล อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกไปแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๒ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

มาตรา ๒๗ (ต่อ)

หมายเหตุ

๑. ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การอนุญาตและการควบคุมดูแลให้บุคคล กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟัง ความเห็นและพิจารณาร่างระเบียบ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)
๒. ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การอนุญาตให้นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไป ในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นและพิจารณาร่างระเบียบ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๒ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

มาตรา ๒๘
วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ใช้มาตรา ๘ ,๙ ,๒๐ ,๒๓ ,๒๔ และ ๒๕ โดยอนุโลม คัดเฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัตินี้
<p>ใช้ความตามมาตรา ๙ หมายถึง</p> <p>วรรค ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็นเขตวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ และอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน</p> <p>วรรค ๒ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยดูแลหรือบำรุงรักษาหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต และเครื่องหมายอื่นได้ตามสมควร</p> <p>วรรค ๓ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรูปแบบในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต หรือเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p>
<p>ใช้ความมาตรา ๒๐ หมายถึง</p> <p>บุคคลซึ่งเข้าไปในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p>
<p>ใช้ความมาตรา ๒๓ หมายถึง</p> <p>วรรค ๑ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงวนอุทยาน/สวนพฤกษศาสตร์/สวนรุกขชาติ หรือ การสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนจร หรือการพักผ่อนเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙</p> <p>วรรค ๒ การกระทำตามวรรค ๑ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเป็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ</p> <p>หมายเหตุ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความเห็นและพิจารณาร่างระเบียบ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)</p>

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๒ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

ใช้ความตาม มาตรา ๒๔ หมายถึง

วรรค ๑ วนอุทยาน/สวนพฤกษศาสตร์/สวนรุกขชาติ ต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดูแลรักษาความปลอดภัย ให้คำแนะนำ หรือการจัดระบบการเตือนภัยแก่ประชาชน

วรรค ๒ การดำเนินการตาม วรรค ๑ หัวหน้าวนอุทยาน/สวนพฤกษศาสตร์/สวนรุกขชาติ อาจร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นใด หรือบุคคลใด ช่วยดำเนินการตามความจำเป็น และให้ถือว่าเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นใด หรือบุคคลใด
ที่หัวหน้าวนอุทยาน/สวนพฤกษศาสตร์/สวนรุกขชาติ ร้องขอ

= เป็นการกระทำของ
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ใช้ความมาตรา ๒๕ หมายถึง

วรรค ๑ กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีเหตุฉุกเฉิน กายพิบัติอันเป็นสาธารณะ ที่จะต้องกระทำหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตวนอุทยาน/สวนพฤกษศาสตร์/สวนรุกขชาติ เพื่อ

- ๑) เพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน
- ๒) เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๓) เพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙ ได้ และอาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือให้ถือว่าเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ และรายงานให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทราบ

วรรค ๒ การกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือ บุคคลอื่น ตามวรรค ๑ ให้ถือว่าเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

สรุปประเด็นสำคัญ

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๔ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ**มาตรา ๓๔**

วรรค ๑ ผู้ใดเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้ หรือพันธุ์สัตว์ดังกล่าว รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ **เพื่อการศึกษาหรือวิจัย อันเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ** จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

วรรค ๒ การแบ่งผลประโยชน์จากผลการศึกษาหรือวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ ในเขตอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือ สวนรุกขชาติ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมายเหตุ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การอนุญาตให้เก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ หรือทรัพยากรชีวภาพ เพื่อการศึกษาหรือวิจัย อันเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างระเบียบฯ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาต (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๕

กรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) สั่งให้บุคคลออกจากอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ หรือให้งดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตนั้น
- (๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัตินี้ ทำลาย รื้อถอน เพื่อให้อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ กลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่กำหนด
- (๓) ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้วไข หรือกระทำการอื่น ๆ เมื่อผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม (๒) หรือไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด หรือรู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่หาตัวไม่พบ
- (๔) ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร เพื่อป้องกัน ระวัง หรือบรรเทาความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน

มาตรา ๓๖

วรรค ๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ตรวจสอบสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน ส่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
- (๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

วรรค ๒ เมื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดตามข้อ (๓) และ (๔) ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืน หรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๗
<p>พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ ทั้งหมดหรือบางส่วน จะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>หมายเหตุ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การกำหนดตำแหน่ง การใช้อำนาจ การดำเนินการ วิธีปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างประกาศฯ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)</p>
มาตรา ๓๘
<p>วรรค ๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>วรรค ๒ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>หมายเหตุ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างประกาศฯ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)</p>
มาตรา ๓๙
<p>การจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐	
<p>วรรค ๑ ผู้ใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการไม่ว่าจงใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ</p> <p>วรรค ๒ กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ อันเป็นผลมาจากการกระทำการหรืองดเว้นกระทำการของบุคคลใดตามวรรค ๑</p> <p>วรรค ๓ มูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติตามวรรค ๑ ให้ถือตามมูลค่า หรือบัญชีรายการที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ</p> <p>หมายเหตุ ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง การกำหนดมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างประกาศ ฯ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)</p>	<p>วรรค ๑ ผู้ต้องหาต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น</p> <p>วรรค ๒ ผู้ต้องหาต้องรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ</p>
มาตรา ๔๑ - ผ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๑)	
<p>วรรค ๑ ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ</p> <p>วรรค ๒ ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ</p>	<p>วรรค ๑ โทษจำคุกตั้งแต่ ๔-๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐-๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>วรรค ๒ โทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในวรรค ๑ กึ่งหนึ่ง หมายถึง โทษจำคุกตั้งแต่ ๘-๓๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๘๐๐,๐๐๐-๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนบาทถึงสี่ล้านบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒ - ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๒)	
<p>วรรค ๑ ผู้ใดเก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ</p> <p>วรรค ๒ กรณีความผิดตามมาตรา ๑ ถ้าเป็นกระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาล และมีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (สองพันบาท)</p> <p>วรรค ๓ กรณีความผิดตามมาตรา ๑ ถ้าเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้ที่เป็นต้นหรือเป็นท่อน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันเกิน ๒๐ ต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกิน ๔ ลูกบาศก์เมตร</p>	<p>วรรค ๑ โทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>วรรค ๒ โทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาท)</p> <p>วรรค ๓ โทษจำคุกตั้งแต่ ๔-๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐-๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนถึงสองล้านบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
มาตรา ๔๓ - ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔)	
<p>ผู้ใดฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔)</p> <p>๑๙ (๓) ล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไป หรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ</p> <p>๑๙ (๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
มาตรา ๔๔ - ฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๕) (๖) (๘) หรือ (๙)	
<p>ผู้ใดฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือ (๖) (๘) หรือ (๙)</p> <p>๑๙ (๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำ หรือทางบก</p> <p>๑๙ (๖) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์</p> <p>๑๙ (๘) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง</p> <p>๑๙ (๙) ทั้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๕ - ฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๗)	
<p>ผู้ใดฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๗) ๑๙ (๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป</p>	โทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาท)
มาตรา ๔๖ - ฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๑๐)	
<p>ผู้ใดฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๑๐) ๑๙ (๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์</p>	โทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๗	
<p>ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ หรือ มาตรา ๒๘ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือ มาตรา ๒๗</p> <p>ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>มาตรา ๒๐ บุคคลซึ่งเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ใช้บังคับแก่วนอุทยานสวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ</p> <p>ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาต</p> <p>มาตรา ๒๑ บุคคลใดนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขออนุญาตตามวรรค ๑ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๒ วรรค ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้บุคคลกระทำตามมาตรา ๑๙ (๒) (๕) (๖) หรือ (๗) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติ โดยอยู่ในการควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะ <u>เพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงานหรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์</u> โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ</p>	- โทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาท)

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

<p>มาตรา ๒๒ วรรค ๑ (ต่อ)</p> <p>วรรค ๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตามวรรค ๑ อายุใบอนุญาต การต่อใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๗ วรรค ๑ ภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๑ วรรค ๑</p> <p>มาตรา ๑๙</p> <p>(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม</p> <p>(๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๓) ล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไป หรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ</p> <p>(๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมทันเหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ</p> <p>(๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำหรือทางบก</p> <p>(๖) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์</p> <p>(๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป</p> <p>(๘) ยิงปืน ทำให้กระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง</p> <p>(๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้</p> <p>(๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์</p> <p>มาตรา ๒๑ วรรค ๑ บุคคลที่นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมายถึง บุคคลที่นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปใน วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย)</p> <p>มาตรา ๒๗ วรรค ๒ กรณีกระทำความผิดมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ มาตรา ๒๑ วรรค ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้กระทำก็ได้ โดยต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๗ วรรค ๓ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาต และการควบคุมดูแล อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ</p>	
--	--

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘	
<p>วรรค ๑ ผู้ใดกระทำตามมาตรา ๒๑ วรรค ๑ หรือมาตรา ๒๗ วรรค ๑ โดยไม่ได้รับอนุญาต</p> <p>มาตรา ๒๑ วรรค ๑ นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือ</p> <p>มาตรา ๒๗ วรรค ๑ ภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๑ วรรค ๑</p> <p>วรรค ๒ กรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการนำหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรงในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ</p>	<p>วรรค ๑ โทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาท)</p> <p>วรรค ๒ โทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
มาตรา ๔๙	
<p>วรรค ๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๓๕ (๑) สั่งให้บุคคลออกจากอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ หรือให้งดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตนั้น</p>	<p>วรรค ๑ โทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p style="color: red;">นอกจากต้องระวางโทษตามวรรค ๑ แล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาท) จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง</p>
มาตรา ๕๐	
<p>วรรค ๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ (๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ทำลาย รื้อถอน หรือกระทำการอื่นใดเพื่อให้อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ กลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่กำหนด</p>	<p>วรรค ๑ โทษจำคุกตั้งแต่ ๑-๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p style="color: red;">นอกจากต้องระวางโทษตามวรรค ๑ แล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาท) จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง</p>

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๑	
<p>ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๖</p> <p>มาตรา ๓๖ วรรค ๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๓) ตรวจสอบสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน สิ่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด</p> <p>(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี</p> <p>มาตรา ๓๖ วรรค ๒ เมื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดตามข้อ (๓) และ (๔) ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้</p>	<p>- โทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาท)</p>
มาตรา ๕๒	
<p>วรรค ๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี (มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑) ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</p> <p>หมายเหตุ ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วย การเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างระเบียบ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)</p>	<p>วรรค ๒ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓

กรณีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็น**นิติบุคคล** ถ้าการกระทำผิดเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด **ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย**

นิติบุคคล หมายถึง บุคคลที่กฎหมายสมมติให้มีสภาพบุคคลเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา แยกนิติบุคคลออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. นิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน คือ นิติบุคคลที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีด้วยกัน ๕ ประเภท ได้แก่ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน สมาคม และมูลนิธิ

๒. นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน คือ นิติบุคคลที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมหาชนอื่น ๆ เช่น วัด จังหวัด กระทรวง ทบวง กรม องค์การมหาชน เป็นต้น

ผู้แทนนิติบุคคล คือ ผู้ทำหน้าที่แสดงเจตนาแทนตัวนิติบุคคล เปรียบเสมือนเป็นตัวนิติบุคคลนั่นเอง

ตัวแทนนิติบุคคล หรือตัวแทน คือ ผู้ทำหน้าที่แทนตัวการ ตามสัญญาตัวแทน

สภาพนิติบุคคลเริ่มตั้งแต่

๑. เมื่อจดทะเบียนตามกฎหมาย ถ้าเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน

๒. เมื่อพระราชบัญญัติที่จัดตั้งนิติบุคคลนั้นมีผลบังคับใช้ ถ้าเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน ภูมิลำเนาของนิติบุคคลได้แก่ ถิ่นที่ตั้งอันเป็นสำนักงานใหญ่

มาตรา ๕๔

ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญาให้เรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๔๐ ไปในคราวเดียวกัน

มาตรา ๔๐

วรรค ๑ ผู้ใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการไม่อาจใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ	ผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น
วรรค ๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ อันเป็นผลจากการกระทำการหรืองดเว้นกระทำการของบุคคลใดตามวรรค ๑	ผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

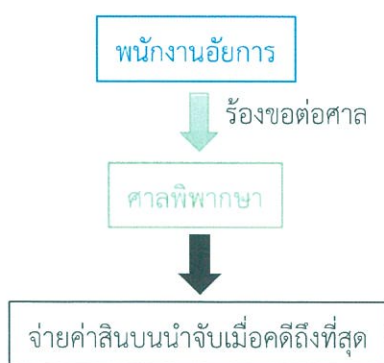
สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๕ สิบบนนำจับ

ในกรณีมีผู้นำจับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล และให้ศาลมีอำนาจพิพากษาให้จ่ายเงินสิบบนนำจับแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับ ตามคำพิพากษาโดยจ่ายจากเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาล ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินค่าปรับหรือชำระไม่ถึงจำนวนที่จะต้องจ่ายค่าสิบบนนำจับได้ครบถ้วน ให้จ่ายเงินสิบบนนำจับที่ยังจะต้องจ่ายจากเงินค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ ถ้ายังขาดอยู่อีกก็ให้เป็นพับไป (พับไป = ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบจ่ายค่าสิบบนนำจับ)

การจ่ายเงินสิบบนนำจับ

กรณีที่มีผู้นำจับหลายคน ให้แบ่งเงินสิบบนนำจับให้คนละเท่า ๆ กัน

การจ่ายเงินสิบบนนำจับนั้น จะจ่ายได้เมื่อคดีสิ้นสุด

มาตรา ๕๖ ใหริบของทั้งหมด

บรรดา ไม้ สัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติอื่นใดที่มีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือ อาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งปลูกสร้าง อุปกรณ์ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้เกิดผลในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) (๔) (๕) (๗) หรือ (๑๐) ใหริบเสียทั้งสิ้น โดยไม่คำนึงว่าเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

มาตรา ๑๙ (๑) (๒) (๔) (๕) (๗) หรือ (๑๐)

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม

(๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมตื้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำหรือทางบก

(๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป

(๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบ เลื่อน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

สรุป ให้รีบของทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกระทำความผิดตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) (๔) (๕) (๗) หรือ (๑๐) ในเขตอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือ สวนรุกขชาติ

ให้พนักงานอัยการ ร้องขอให้ ศาลสั่งริบทรัพย์ เมื่อพนักงานอัยการร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่เกิดเหตุ

กรณีปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สิน พนักงานเจ้าหน้าที่ ส่งประกาศทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สิน เพื่อให้บุคคลที่เป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ศาลสั่งริบทรัพย์ เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน หลังจากที่ได้รับประกาศทางไปรษณีย์

กรณีไม่มีผู้ใดอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินก่อนมีคำพิพากษาศาลชั้นต้น หรือ มีเจ้าของ แต่เจ้าของ ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ตนเองไม่ได้เอาทรัพย์สินนั้นไปกระทำความผิด หรือใช้ความระมัดระวังป้องกันดูแลทรัพย์สินเป็นอย่างดี หรือไม่รู้เห็นเป็นใจในการนำทรัพย์สินไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ ศาลสั่งริบทรัพย์ เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน หลังจากที่ได้ปิดประกาศ *และไม่ให้ใช้มาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา (คือ ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สิน หากไม่รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สิน ถ้าทรัพย์สินยังอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงาน แต่คำสั่งของเจ้าของที่ขอคืนทรัพย์สินต้องทำภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด)*

สรุปคือ ศาลไม่คืนทรัพย์สินที่ศาลสั่งริบทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๔

มาตรา ๖๔ แก้ไขปัญหาที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ โดยการสำรวจการครอบครองที่ดินของประชาชนที่อาศัยอยู่หรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อการดำรงชีพ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

วรรค ๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของ ประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (สิ้นสุด ๒๑ ก.ค. ๒๕๖๓)

วรรค ๒ เมื่อพ้นระยะตามวรรค ๑ แล้ว อุทยานแห่งชาติที่ประกาศก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ จัดทำโครงการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตอุทยานแห่งชาติโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

วรรค ๓ “พระราชกฤษฎีกากำหนดโครงการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ..... พ.ศ.....” มีวัตถุประสงค์เพื่อ **ช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ** โดยต้องจัดให้มีทำแผนที่แสดงแนวเขตโครงการซึ่งจัดทำด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาบังคับใช้คราวละไม่เกิน ๒๐ ปี มีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกิน หน้าที่ของผู้อยู่อาศัยหรือทำกินในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน การสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม การประเมินผลการดำเนินโครงการ

วรรค ๔ กรณีที่บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แฝ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่ง ไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใด อันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ **ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรา นี้** การกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข **ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ**

หมายเหตุ

๑.พระราชกฤษฎีกา กำหนดโครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ (ชื่ออุทยานแห่งชาติ) พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาฯ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๒.ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การอยู่อาศัยหรือทำกินตามโครงการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ เพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างระเบียบฯ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕

มาตรา ๖๕ เพื่อแก้ไขปัญหาการดำรงชีพตามวิถีชุมชน หรือวิถีชีวิตดั้งเดิมที่อยู่โดยรอบบริเวณอุทยานแห่งชาติ

วรรค ๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเภท ชนิดของทรัพยากรที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในอุทยานแห่งชาติที่ประกาศกำหนดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (สิ้นสุด ๒๑ ก.ค. ๒๕๖๓)

วรรค ๒ เมื่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นว่าพื้นที่อุทยานแห่งชาติตามวรรค ๑ แห่งใดแล้วมีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลที่มีศักยภาพเหมาะสมและเพียงพอในการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ และเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเสนอรัฐมนตรีเพื่อจัดทำโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนภายในเขตอุทยานแห่งชาตินั้น เป็นประกาศกระทรวงเสนอรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการซึ่งจัดทำด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แนบท้ายประกาศกระทรวง

วรรค ๓ โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ตามวรรค ๒ ให้มีระยะเวลาไม่เกิน ๒๐ ปี และจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ และแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาตินั้น และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับอนุญาตภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ /หน้าที่ของบุคคลที่ได้รับอนุญาตในการอนุรักษ์ ป่าไม้ คุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ/ ประเภท ชนิด จำนวน หรือปริมาณของทรัพยากรที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลที่อนุญาตให้เก็บหาหรือการใช้ประโยชน์ช่วงระยะเวลาดำเนินการที่เหมาะสม /มาตรการตรวจสอบและควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ/ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และการสิ้นสุดการอนุญาต /มาตรการในการกำกับดูแล การตรวจสอบ การติดตาม การควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ /การประเมินผลการดำเนินโครงการ /แนวทางในการลดการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่โครงการ

สรุปประเด็นสำคัญ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
บทเฉพาะกาล

วรรค ๔ การเก็บหา หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลของบุคคลที่ได้รับอนุญาตตามประกาศกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓ ต้องเก็บหา หรือการใช้ประโยชน์ตามประเภท ชนิด และจำนวนที่ได้รับอนุญาต และเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข ในเขตพื้นที่โครงการฯ เท่านั้น และได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ “บุคคลที่ได้รับอนุญาตในเขตพื้นที่โครงการตามประกาศกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๓” สามารถเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลตามที่ได้ขออนุญาตให้เก็บหา หรือใช้ประโยชน์ ช่วงระยะเวลาดำเนินการที่เหมาะสม

หมายเหตุ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาล ในเขตพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาร่างระเบียบฯ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

ภาคผนวก

อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ	
๑. ใบอนุญาตนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไป ตามมาตรา ๒๑ หรือ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๑ บุคคลใดนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา ๒๗ ภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ใบอนุญาตเพื่อดำเนินการ ตามมาตรา ๒๒ นอกจาก ข้อ ๓ และ ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตามมาตรา ๑๙ (๒) (๕) (๖) หรือ (๗) ๑๙ (๒) เก็บหา นำออกไป ทำให้เป็นอันตราย หรือทำให้ไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ เสื่อมสภาพ หรือกระทำการที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๙ (๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำ หรือทางบก ๑๙ (๖) เข้าไปทำกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ในพื้นที่ ๑๙ (๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์ หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไปในพื้นที่	ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ใบอนุญาตเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ	ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๔. ใบอนุญาตเพื่อการถ่ายทำภาพยนตร์ วีดิทัศน์ สารคดี การถ่ายภาพ	ฉบับละ/วัน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๕. ใบอนุญาตการบริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ	ฉบับละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๖. ใบอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น	สัมปทานละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๗. ใบอนุญาตเพื่อดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๒๗ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นกรกระทำตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) หรือมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้กระทำก็ได้โดยต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๘. การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละ เท่ากับค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
๙. ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

ตารางสรุปบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ตามบท กำหนด โทษ	มาตรา	ข้อกล่าวหา หรือ ฐานความผิด		พื้นที่บังคับใช้ตามบทกำหนดโทษ					อัตราโทษ		
		รายละเอียด	อุทยาน แห่งชาติ	วน อุทยาน	สวน พฤกษศาสตร์	สวน รุกขชาติ	จำคุก	ปรับ (บาท)	ทั้งจำ ทั้งปรับ	หมายเหตุ	
๔๐	-	วรรค ๑ ผู้ใดกระทำการหรือตั้งเว้นกระทำการไม่ว่า จงใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ	✓	✓	✓	✓	-	-	-	ผู้รับผิดชอบ ค่าเสียหายตาม มูลค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกทำลายทั้งหมด	
		วรรค ๒ กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการ อย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ ระบบ นิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลาย ทางชีวภาพ อันเป็นผลมาจากการกระทำหรือตั้ง เว้นกระทำการของบุคคลใดตามวรรค ๑	✓	✓	✓	✓	-	-	-	ผู้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการทั้งหมด	
๔๑	๑๙ (๑)	วรรค ๓ มูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติตามวรรค ๑ ให้ถือตามมูลค่า หรือบัญชีรายการที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓	ตั้งแต่ ๔-๒๐ ปี	ตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐- ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนถึง สองล้านบาท)	✓	โทษหนักกว่าที่ กำหนดไว้ตาม วรรค ๑ ก็หนึ่ง วรรค ๑ ก็หนึ่ง	
		วรรค ๑ ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แล้วถาง เผาป่า หรือกระทำการใด ๆ ให้ เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙(๑)	✓	✓	✓	✓	ตั้งแต่ ๘-๔๐ ปี	ตั้งแต่ ๘๐๐,๐๐๐- ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนถึง สี่ล้านบาท)	✓	โทษหนักกว่าที่ กำหนดไว้ตาม วรรค ๑ ก็หนึ่ง วรรค ๑ ก็หนึ่ง	
		วรรค ๒ ถ้าได้กระทำให้พื้นที่ชุ่มน้ำขั้นที่ ๑ หรือ พื้นที่ชุ่มน้ำขั้นที่ ๒ ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือ พื้นที่ประเภทของระบบนิเวศหรือความ หลากหลายทางชีวภาพ	✓	✓	✓	✓	ตั้งแต่ ๘-๔๐ ปี	ตั้งแต่ ๘๐๐,๐๐๐- ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนถึง สี่ล้านบาท)	✓	โทษหนักกว่าที่ กำหนดไว้ตาม วรรค ๑ ก็หนึ่ง วรรค ๑ ก็หนึ่ง	

ตารางสรุปบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ตามบท กำหนด โทษ	มาตรา	ข้อกล่าวหา หรือ ฐานความผิด		พื้นที่บังคับใช้ตามบทกำหนดโทษ					อัตราโทษ			
		รายละเอียด	อุทยาน แห่งชาติ	วน อุทยาน	สวน พฤกษศาสตร์	สวน รุกขชาติ	จำคุก	ปรับ (บาท)	จำ จำ ปรับ	หมายเหตุ		
๔๒	๑๙(๒)	วรรค ๑ ผู้ใดเก็บหา นำออกป็น การทำลายประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ตัน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๒)	✓	✓	✓	✓	✓	ไม่เกิน ๕ ปี	ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาท)	✓	-	-
		วรรค ๒ กรณีความผิดตามวรรค ๑ ถ้าเป็นกระทำความผิดที่พยานหลักฐานที่สามารถชี้แจงได้ใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลและมีมูลค่ารวมไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (สองพันบาท)	✓	✓	✓	✓	-	ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาท)	-	-	-	-
		วรรค ๓ กรณีความผิดตามวรรค ๑ ถ้าเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้ที่เป็นต้นหรือเป็นท่อน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันเกิน ๒๐ ต้นหรือท่อน หรือ รวมปริมาตรไม้เกิน ๔ ลูกบาศก์เมตร	✓	✓	✓	✓	ตั้งแต่ ๔-๒๐ ปี	ตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐- ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนถึง สองล้านบาท)	✓	-	-	-

ตารางสรุปบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ตามบท กำหนด โทษ	ข้อกล่าวหา หรือ ฐานความผิด		พื้นที่บังคับใช้ตามบทกำหนดโทษ					อัตราโทษ		
	มาตรา	รายละเอียด	อุทยาน แห่งชาติ	วน อุทยาน	สวน พฤกษศาสตร์	สวน รุกชชาติ	จำคุก	ปรับ (บาท)	ทั้งจำ ทั้งปรับ	หมายเหตุ
๔๓	๑๙ (๓) ๑๙ (๔)	ผู้ได้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔) ๑๙ (๓) ล้อหรือนำสัตว์ป่าออกไป หรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ ๑๙ (๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้ในลำน้ำ ลำห้วย ท้องบึง ทะเล ท่วมทันเหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ	✓	-	-	-	ไม่เกิน ๕ ปี	ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาท)	✓	-
๔๔	๑๙ (๕) ๑๙ (๖) ๑๙ (๘) ๑๙ (๙)	ผู้ได้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือ (๖) หรือ (๘) หรือ (๙) ๑๙ (๕) ปิดกั้นหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำ หรือทางบก ๑๙ (๖) เข้าไปดำเนินการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ ๑๙ (๘) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง ๑๙ (๙) ทำสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้	✓	-	-	-	ไม่เกิน ๒ ปี	ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาท)	✓	-
๔๕	๑๙ (๓)	ผู้ได้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๓) ๑๙ (๓) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป	✓	-	-	-	-	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หมื่นบาท)	-	-
๔๖	๑๙ (๑๐)	ผู้ได้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙ (๑๐) ๑๙ (๑๐) กระทำให้ลักษณะหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์	✓	-	-	-	ไม่เกิน ๓ ปี	ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาท)	✓	-

ตารางสรุปข้อกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ตามบท กำหนด โทษ	ชื่อกล่าวหา หรือ สถานความผิด		พื้นที่บังคับใช้ตามกฎหมายไทย				อัตราโทษ			หมายเหตุ
	มาตรา	รายละเอียด	อุทยาน แห่งชาติ	วน อุทยาน	ส่วน พฤกษศาสตร์	ส่วน รุกชชาติ	จำคุก	ปรับ (บาท)	ทั้งจำ ทั้งปรับ	
๔๗	๒๐, ๒๘	ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๒๐ หรือ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๐ บุคคลซึ่งเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ต้อง ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้สั่งให้ ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด มาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ใช้บังคับแก่ วนอุทยาน ส่วนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกชชาติ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๑ กล่าวถึงการขออนุญาตนำหรือปล่อยสัตว์เข้า ไปในอุทยานแห่งชาติ มาตรา ๒๒ กล่าวถึงการขออนุญาตกระทำตามมาตรา ๑๙ (๒) หรือ (๓) เพื่อการสำรวจ การศึกษา การ วิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วีดิทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาระบบชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสวนรุกชชาติ หรือเพื่อ ความมั่นคงทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็น ประโยชน์ โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยาน แห่งชาติ มาตรา ๒๗ กล่าวถึงการขออนุญาตกระทำตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ มาตรา ๒๑ วรรค ๑ ภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกชชาติ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสน บาท)	-	๑๙ (๒) นับหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้ เสื่อมสภาพ ซึ่งไม่ ดิน พืช กรวด พืช แม สัตว์ป่า หรือ ทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำกรอื่นใดอันส่ง ผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทาง ชีวภาพ และ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ๑๙ (๓) ล้อหรือนำสัตว์ป่า ออกไป หรือกระทำให้เป็น อันตรายแก่สัตว์ป่าด้วย ประการใด ๆ ๑๙ (๕) บิดกันหรือทำลาย กีดขวางหน้ำหรือ ทางบก ๑๙ (๖) ขับไป ดำเนิน กิจการใด ๆ เว้น ผลประโยชน์ ๑๙ (๗) นำเครื่องมือ สำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป ๑๙ (๘) ยิงปืน ทำให้เกิด ระเบิด หรือจุดดอกไม้ไฟ

ตารางสรุปบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ตามบท กำหนด โทษ	ข้อกล่าวหา หรือ ฐานความผิด		พื้นที่บังคับใช้ตามกฎหมายอุทยานแห่งชาติ				อัตราโทษ			หมายเหตุ
	มาตรา	รายละเอียด	อุทยาน แห่งชาติ	วน อุทยาน	ส่วน พฤกษศาสตร์	ส่วน รุกชชาติ	จำคุก	ปรับ (บาท)	ทั้งจำ ทั้งปรับ	
๔๕	๒๑ ๖๑ หรือ ๒๗ ๖๑	วรรค ๑ ผู้ใดกระทำความผิดมาตรา ๒๑ วรรค ๑ หรือ มาตรา ๒๗ วรรค ๑ โดยไม่ได้รับอนุญาต มาตรา ๒๑ วรรค ๑ นำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยาน แห่งชาติ ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือ มาตรา ๒๗ วรรค ๑ ภายใต้อนุญาตจากพนักงานส่วนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกชชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างใด อย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๑ วรรค ๑	✓	✓	✓	✓	-	ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่น บาท)	-	-
๔๕	๓๕ (๑)	วรรค ๒ กรณีความผิดตามวรรค ๑ ถ้าเป็นการนำหรือ ปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อ ระบบนิเวศอย่างรุนแรงในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกชชาติ	✓	✓	✓	✓	ไม่เกิน ๑ ปี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสน บาทถ้วน)	✓	-
๔๕	๓๕ (๑)	วรรค ๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ (๑) สั่งให้บุคคลออกจาก อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกชชาติ หรือสั่งตั้งเวรเฝ้าระวังกระทำใด ๆ ใน เขตนั้น	✓	✓	✓	✓	ไม่เกิน ๖ เดือน	ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่น บาท)	✓	นอกจากต้อง ระวางโทษตาม วรรค ๑ แล้ว ผู้นั้น ต้องระวางโทษ ปรับอีกวันละไม่ เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาท) จนกว่าจะได้ปฏิบัติ ให้ถูกต้อง

ตารางสรุปบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ตามบท กำหนด โทษ	ข้อกล่าวหา หรือ ฐานความผิด		พื้นที่บังคับใช้ตามกฎหมายแห่งชาติไทย				อัตราโทษ			
	มาตรา	รายละเอียด	อุทยาน แห่งชาติ	วน อุทยาน	สวน พฤกษศาสตร์	สวน รุกขชาติ	จำคุก	ปรับ (บาท)	ทั้งจำ ทั้งปรับ	หมายเหตุ
๕๐	๓๕(๒)	วรรค ๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ (๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ทำลาย รื้อถอน หรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ กลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่กำหนด	✓	✓	✓	✓	ตั้งแต่ ๑-๓ ปี	ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสน บาท)	✓	นอกจากต้อง ระวางโทษตาม วรรค ๑ แล้ว ผู้นี้ ต้องระวางโทษ ปรับอีกวันละไม่ เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาท) จนกว่าจะได้ปฏิบัติ ให้ถูกต้อง

ตารางสรุปบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ตามบท กำหนด โทษ	ข้อกล่าวหา หรือ ฐานความผิด		พื้นที่บังคับใช้ตามกฎหมายกำหนดโทษ					อัตราโทษ		
	มาตรา	รายละเอียด	อุทยาน แห่งชาติ	วน อุทยาน	สวน พฤกษศาสตร์	สวน รุกชชาติ	จำคุก	ปรับ (บาท)	ทั้งจำ ทั้งปรับ	หมายเหตุ
๕๑	๓๖	<p>ผู้ได้ไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๓๖</p> <p>๓๖.๖๑ ในกรณีปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๓) ตรวจค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากไม่ชักนำจะเอาหมายค้นมาได้อาจมีการลักขโมย ชุกซ่อน สิ่ง หรือนำออกนอกอุทยานแห่งชาติ หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด</p> <p>(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี</p> <p>๓๖.๖๒ เมื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดตามข้อ (๓) และ (๔) ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลา กลางคืน หรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้</p>	✓	✓	✓	✓	-	ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาท)	-	-

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

พนักงานเจ้าหน้าที่

ใช้ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยาน พ.ศ.๒๕๐๔ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ เนื่องจากประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นและขั้นตอนการพิจารณาร่างประกาศ

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ มีดังนี้

๑. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช* มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. อธิบดี
๒. รองอธิบดี
๓. นักวิชาการป่าไม้ ๑๐ ชช.
๔. ผู้ตรวจราชการกรม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน
๕. ผู้อำนวยการสำนัก
๖. ผู้อำนวยการกอง
๗. เลขาธิการกรม
๘. ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
๙. นักวิชาการป่าไม้ เจ้าพนักงานป่าไม้ เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้

๑๐. บุคลากร นิตกร วิทยากร นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย นักสถิติ เจ้าพนักงานสถิติ เจ้าหน้าที่สถิติ พยาบาลเทคนิค เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ นักวิทยาศาสตร์ นักกีฏวิทยา

๑๑. นักวิชาการเผยแพร่ เจ้าพนักงานเผยแพร่ เจ้าหน้าที่บริหารงานเผยแพร่ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ นักวิชาการโสตทัศนศึกษา เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

๑๒. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุ บรรณารักษ์

๑๓. นายช่างเขียนแบบ ช่างเขียนแบบ เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง ช่างเครื่องกล นายช่างเครื่องกล วิศวกรเครื่องกล วิศวกรโยธา นายช่างโยธา ช่างโยธา สถาปนิก นายช่างสำรวจ ช่างสำรวจ นายช่างศิลป์ ช่างศิลป์ ช่างพิมพ์ นายช่างภาพ ช่างภาพ ช่างไฟฟ้า

๑๔. พนักงานพิทักษ์ป่า ควบคุมช่าง นายท้ายเรือกลลำน้ำ ช่างซ่อมบำรุง หัวหน้าช่างซ่อมเครื่องยนต์ ผู้ช่วยช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างเครื่องเรือจักรยนต์ พนักงานขับรถยนต์ พนักงานขับเครื่องจักร พนักงานสต๊าฟส์ พนักงานสวนป่า ช่างรังวัด นายท้ายเรือกลชายทะเล พนักงานวิทยุสื่อสาร

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๒. กรมป่าไม้* มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และมีอำนาจในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. อธิบดี

๒. รองอธิบดี

๓. ผู้ตรวจราชการกรม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน

๔. ผู้อำนวยการสำนัก

๕. ผู้อำนวยการกอง

๖. เลขาธิการกรม

๗. ป่าไม้จังหวัด

๘. นักวิชาการป่าไม้ เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ เจ้าพนักงานป่าไม้

๙. บุคลากร นิติกร นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เศรษฐกร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน นักสถิติ เจ้าพนักงานสถิติ เจ้าหน้าที่สถิติ นักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์

๑๐. นักวิชาการเผยแพร่ เจ้าพนักงานเผยแพร่ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ นักวิชาการโสตทัศนศึกษา

๑๑. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่พัสดุ

๑๒. ช่างศิลป์ ช่างพิมพ์ นายช่างภาพ ช่างไฟฟ้า

๑๓. ช่างเครื่องมือกล พนักงานขับรถยนต์ พนักงานขับเครื่องจักร พนักงานสวนป่า

๓. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง* มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. อธิบดี

๒. รองอธิบดี

๓. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๔. ผู้อำนวยการสำนัก

๕. ผู้อำนวยการกอง

๖. เลขาธิการกรม

๗. นิติกร นักวิชาการป่าไม้ เจ้าพนักงานป่าไม้ เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

๘. นักวิชาการประมง เจ้าหน้าที่บริหารงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง เจ้าพนักงานประมง

๙. เจ้าหน้าที่สื่อสาร นักเดินเรือ นายเรือ นายท้ายเรือ นายช่างกลเรือ ช่างเครื่องเรือ

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๔. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม* มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. ปลัดกระทรวง

๒. รองปลัดกระทรวง

๓. ผู้ตรวจราชการกระทรวง

๔. หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

๕. นักวิชาการสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่งานบริหารทั่วไป เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน วิศวกร นายช่างโยธา นายช่างเครื่องกล ในสังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

หมายเหตุ

๑. ข้อ ๑-๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๔๔ ง หน้า ๑๒ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗

๒. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม* (ยกเลิกความในข้อ ๓.๔ แห่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๔๔ ง หน้า ๑๒ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๔๓ ง หน้า ๑๕ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ แทน) ปรับปรุงการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

๑. ปลัดกระทรวง

๒. รองปลัดกระทรวง

๓. ผู้ตรวจราชการกระทรวง

๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

๕. ข้าราชการในสังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่งานบริหารทั่วไป เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ เจ้าหน้าที่บริหารงานทรัพยากรธรณี เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานป่าไม้ เจ้าพนักงานทรัพยากรธรณี เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่ทรัพยากรธรณี เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล นายช่างเครื่องกล นายช่างรังวัด นายช่างเทคนิค นายช่างโยธา

๕. ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ ตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง หน้า ๑ - หน้า ๔ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗)

๕.๑ กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด

๒. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

๓. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

๔. นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล

๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๕.๒ กองทัพบก มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. แม่ทัพภาค
๒. ผู้บัญชาการกองพล
๓. ผู้บัญชาการมณฑล
๔. ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก
๕. ผู้อำนวยการกองยุทธการ กองทัพภาค
๖. ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน กองทัพภาค
๗. ผู้บังคับการกรม
๘. ผู้บังคับการกองพัน
๙. ผู้บังคับการกองร้อย
๑๐. ผู้บังคับกรมทหารพราน
๑๑. ผู้บังคับกองร้อยทหารพราน
๑๒. ผู้บังคับชุดปฏิบัติการ

๕.๓ กองทัพเรือ มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. ผู้บังคับการเรือ
๒. ผู้ควบคุมเรือ
๓. ผู้บังคับหน่วยทหารเรือ

๕.๔ กรมประมง มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีอำนาจหน้าที่การจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๑. อธิบดี รองอธิบดี ผู้ตรวจราชการกรม ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน(งานประมง)
๒. ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการด้านการประมง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการประมง ผู้อำนวยการกองตรวจสอบรับรองมาตรฐานคุณภาพสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ผู้อำนวยการกองพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ผู้อำนวยการกองประมงต่างประเทศ ผู้อำนวยการกองแผนงาน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมสัตว์น้ำ เลขาธิการกรม
๓. ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการส่วน ผู้อำนวยการศูนย์ นักวิชาการประมง นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหาร เจ้าหน้าที่บริหารงานประมง เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง นิติกร และข้าราชการสังกัดสำนักบริหารจัดการด้านประมงในตำแหน่ง นักเดินเรือ นายท้ายเรือ นายช่างกลเรือ ช่างเครื่องเรือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสื่อสาร เจ้าพนักงานสื่อสาร เจ้าหน้าที่ธุรการ ที่สังกัดราชการบริหารส่วนกลางของกรมประมง
๔. ประมงจังหวัด เจ้าหน้าที่บริหารงานประมง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่สถิติ ที่สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด หรืออำเภอ หรือกิ่งอำเภอ

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๖. พนักงานราชการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๖.๑ พนักงานราชการ ตำแหน่ง* มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๗๐ ง หน้า ๓๔ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

- (๑) พนักงานพิทักษ์ป่า
- (๒) เจ้าหน้าที่ตรวจป่า

๖.๒ พนักงานราชการ ตำแหน่ง** มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (**ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๒๗๗ ง หน้า ๓๗ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

- (๑) นิติกร
- (๒) นายสัตวแพทย์
- (๓) นักวิชาการสัตวบาล
- (๔) นักวิชาการป่าไม้

๗. ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้ปฏิบัติงานโครงการหลวงอินทนนท์ โครงการหลวงป่าเมี่ยง จังหวัดเชียงใหม่ โครงการหลวงแม่ปอนหลวง โครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น โครงการหลวงห้วยน้ำริน จังหวัดเชียงราย* เพื่อมีอำนาจปฏิบัติการในการดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าในเขตอุทยานแห่งชาติที่อยู่ในเขตท้องที่ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติและอำนวยความสะดวกในการทัศนศึกษาในอุทยานแห่งชาติ (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๔๖ ง หน้า ๑ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙)

๘. เจ้าหน้าที่กองทัพเรือ* ผู้ที่กองทัพเรือมีคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติงานหน่วยรักษาความปลอดภัยทางทะเลในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ จ.พังงา เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ออกโดยอาศัยความตามมาตรา ๑๙ เพื่อมีอำนาจในการดำเนินการก่อสร้างและปฏิบัติงานประจำหน่วยรักษาความปลอดภัยทางทะเล เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ อำนวยความสะดวกและให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๗๓ ง วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙)

๙. เจ้าหน้าที่กองทัพอากาศ* ผู้ที่กองทัพอากาศได้มีคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาระบบควบคุมและแจ้งเตือนการป้องกันทางอากาศ (RTADS Phase II) ซึ่งปฏิบัติงานสถานีเรดาร์ สถานีโทรคมนาคม การก่อสร้างถนน และการป้องกันการพังทลายของดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลม จังหวัดกาญจนบุรี มีอำนาจจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และมีอำนาจในการปฏิบัติงานตามระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ออกโดยอาศัยความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบโครงการ ท้องที่ตำบลปรังเผล อำเภอสี่ขลบุรี จ.กาญจนบุรี (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๙๐ ง หน้า ๓ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙)

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๑๐. ผู้ว่าราชการจังหวัด* เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ มีอำนาจในการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อแก้ปัญหาอุทกภัยหรือภัยแล้งที่อยู่ในเขตท้องที่รับผิดชอบ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๓๔ ง หน้า ๓ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙)

๑๑. ผู้อำนวยการสถานีวิจัยโครงการหลวงอินทนนท์ และหัวหน้าสถานีวิจัยโครงการหลวงอินทนนท์* ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบของมูลนิธิโครงการหลวง ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ มีอำนาจจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และมีอำนาจในการปฏิบัติงานตามระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ออกโดยอาศัยความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ภายในพื้นที่ที่กำหนดบริเวณ หน่วยวิจัยดอยผาตั้ง สวนสิริภูมิ สถานีวิจัยโครงการหลวงอินทนนท์ (ขุนกลาง) ขุนห้วยแห้ง และหน่วยแม่ยะน้อย เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกหรือให้ความรู้แก่ประชาชน (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๑๙ ง หน้า ๕ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙)

๑๒. หัวหน้าสถานีวิจัยดอยปุย* ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีวิจัยดอยปุย ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๓๑ ง หน้า ๔ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐)

- มีอำนาจปฏิบัติงานในพื้นที่สถานีวิจัย รวมทั้งปฏิบัติการตามโครงการหรือแผนการใด ๆ เพื่อให้มีสิ่งก่อสร้างตามแบบที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกหรือให้ความรู้แก่ประชาชน

- มีอำนาจในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และมีอำนาจในการปฏิบัติงานตามระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ออกโดยอาศัยความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๑๓. หัวหน้าศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปูนหลวง* เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๖๒ ง หน้า ๗ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐)

- มีอำนาจปฏิบัติงานในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปูนหลวง

- มีอำนาจในการปฏิบัติตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ภายในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกหรือให้ความรู้แก่ประชาชน

- มีอำนาจในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ และมีอำนาจในการปฏิบัติงานตามระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ออกโดยอาศัยความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ ภายในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปูนหลวง ในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

๑๔. เจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)* เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เพื่อให้มีอำนาจปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง และมีอำนาจปฏิบัติตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกหรือให้ความรู้แก่ประชาชน (*ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๕๖ ง หน้า ๑๕ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑)

๑. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม
๒. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่จริม ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติดอยภูคา
๓. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงปางยาง ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติดอยภูคา
๔. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงบ่อเกลือ ปฏิบัติงานในเขต อุทยานแห่งชาติดอยภูคา และอุทยานแห่งชาติขุนน่าน
๕. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่ฮ่อง ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติแม่เมย
๖. นักวิชาการประจำศูนย์ขยายผลโครงการหลวงวาวี และผู้จัดการลุ่มน้ำกก-โขง ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง และในเขตอุทยานแห่งชาติขุนแจ
๗. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่ละอ ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์
๘. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงปางแดงใน ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา
๙. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงโหล่งขอด ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา และอุทยานแห่งชาติขุนแจ
๑๐. หัวหน้าโครงการขยายผลโครงการหลวงปากกล้วย ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวง
๑๑. นักวิชาการประจำศูนย์ขยายผลโครงการหลวงป่าแป๋ และผู้จัดการลุ่มน้ำปิง ปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงผาแดง โครงการขยายผลโครงการหลวงดอยปู่ ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และโครงการขยายผลโครงการหลวงป่าแป๋ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และในเขตอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง
๑๒. หัวหน้าโครงการหลวงห้วยเป้า ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติผาแดง
๑๓. นักวิชาการประจำศูนย์ขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง และผู้จัดการลุ่มน้ำกก-โขง ปฏิบัติงานในเขตอุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก

